

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ОСВІТНІ ІННОВАЦІЇ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ

Матеріали
науково-педагогічного
підвищення кваліфікації

*27 листопада 2023 року —
28 січня 2024 року*

За редакцією
професора В. Г. Марічереда

Одеса

ОНМедУ

2024

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

**ОСВІТНІ ІННОВАЦІЇ
У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ
ОСВІТИ**

Матеріали
науково-педагогічного
підвищення кваліфікації

*27 листопада 2023 року —
28 січня 2024 року*

За редакцією
професора В. Г. Марічереда

Одеса

ОНМедУ

2024

Члени організаційного комітету:

Марічереда Валерія Геннадіївна — д. мед. н., професор, перший проректор; **Бурячківський Едуард Станіславович** — к. мед. н., доцент, проректор з науково-педагогічної роботи; **Борщ Вікторія Ігорівна** — д. е. н., доцент, проректор з перспективного розвитку; **Кусик Наталія Львівна** — к. е. н., доцент, доцент кафедри менеджменту охорони здоров'я, начальник навчально-методичного відділу; **Анненкова Ірина Петрівна** — д. пед. н., доцент, професор кафедри менеджменту охорони здоров'я, начальник навчального відділу; **Усиченко Катерина Миколаївна** — к. мед. н., доцент, доцент кафедри інфекційних хвороб, в. о. начальника сектору забезпечення якості освіти; **Годлевський Леонід Семенович** — д. мед. н., професор, завідувач кафедри фізіології та біофізики; **Опря Євген Васильович** — д. мед. н., професор, завідувач кафедри психіатрії, наркології, медичної психології та психотерапії; **Ханжи Володимир Борисович** — д. філос. н., професор, завідувач кафедри філософії, біоетики та іноземних мов, голова комісії з питань академічної доброчесності, етики та взаємин; **Сікорська Ольга Олександрівна** — к. філол. н., доцент, завідувачка кафедри суспільних наук, голова комісії з функціонування державної мови

Рекомендовано до друку

Вченою радою Одеського національного медичного університету

МОЗ України

(Протокол № 8 від 24.04.2024 р.)

О-72 **Освітні інновації у закладах вищої медичної освіти : матеріали науково-педагогічного підвищення кваліфікації (27 листопада 2023 року — 28 січня 2024 року)** [Електронне видання] / за ред. проф. В. Г. Марічереда. — Одеса : ОНМедУ, 2024. — 208 с.

ISBN 978-966-443-129-0

У збірнику подано матеріали науково-педагогічного підвищення кваліфікації «Освітні інновації у закладах вищої медичної освіти» (27 листопада 2023 року — 28 січня 2024 року). Мета науково-педагогічного підвищення кваліфікації — сприяння засвоєнню та удосконаленню практичних умінь і навичок з інноваційних технологій, форм, методів, засобів навчання та застосування інноваційних технологій реалізації змісту навчання.

УДК 618.5-089.888.61-085.33

МОЖЛИВІ ІНСТРУМЕНТИ ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ НАВЧАННЯ ЗДОБУВАЧІВ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ

Кожухар Г. В.

к. мед. н., доцент, доцент кафедри акушерства і гінекології

Мніх Л. В.

к. мед. н., доцент, доцент кафедри акушерства і гінекології

Шпак І. В.

д. мед. н., професор, доцент кафедри акушерства і гінекології

Одеський національний медичний університет

Оцінювання в медичній освіті є дуже важливим для забезпечення підготовки кваліфікованих компетентних лікарів. Питання з кількома відповідями є найбільш широко використовуваними об'єктивними тестовими завданнями в до- та післядипломній медичній освіті в усьому світі [1, с. 125–133]. І хоча навчання та оцінювання — це дві сторони однієї медалі, проблема полягає в тому, що здобувачі часто вивчають те, що ми оцінюємо, а не те, чого ми їх навчаємо.

Доведено, що активне навчання, коли здобувачі освіти мотивовані будувати своє розуміння речей і встановлювати зв'язки між інформацією, яку вони отримують, ефективніше, ніж пасивне засвоєння простих фактів [2, с. 477]. Проте здобувачі медичної освіти все ще, в основному, піддаються пасивним методам навчання, таким як лекції, без активної участі в навчальному процесі. Щоб засвоїти величезну кількість інформації, яку потрібно вивчити, вони використовують різноманітні стратегії, які здебільшого орієнтуються на методи оцінювання, що використовуються в іспитах [3, с. 79–88]. Здобувачі віддають перевагу зазубрюванню тестових завдань з минулих іспитів або банків питань, а не іншим методам навчання, щоб підготуватися до оцінювання [4, с. 36]. Хоча цей підхід може здатися практичним для учнів, оскільки він нібито зміцнює їхні знання та дає їм досвід попереднього іспиту, він стимулює поверхневе навчання (за першою фразою впізнав тест та пригадав або здогадався, яка відповідь правильна) замість створення складніших навчальних навичок, таких як застосування та аналіз отриманої інформації (побудував відповідь самостійно на підставі отриманої інформації) [5, с. 539–546].

Залучення до створення тестів є потенційною стратегією навчання, яка поєднує прагматичний підхід здобувачів і реальне активне навчання. Розробка хороших запитань, як правило, передбачає глибоке

розуміння та тверде знання матеріалу, який оцінюється [6, с. 82–92]. Написання добротного тесту потребує, окрім ретельно прописаної основи, здатності запропонувати помилкові, але можливі дистрактори [7, с. 654–658]. Саме створення неправильних варіантів відповіді може виявити хибні уявлення та помилки та з'ясувати, коли учні погано розуміють матеріал курсу [6, с. 82–92; 8, с. 221]. Іншими словами, створення добре сконструйованого тесту потребує більше когнітивних здібностей, ніж відповідь на такий [9, с. 604–608]. Дослідження показали, що процес постановки запитань є ефективним способом мотивувати здобувачів освіти і підвищити їхню результативність, і пов'язали генерацію тестів з покращенням результатів тестування [10, с. 70–77; 11, с. 375–379]. Отже, створення тестів може розвинути бажані навички вирішення проблем і залучити учнів до діяльності, яка має безпосереднє та чітке відношення до їхніх підсумкових іспитів.

Таким чином, складання запитань із варіантами відповідей може бути цінним й ефективним інструментом навчання здобувачів медичної освіти, що дає змогу мотивувати до вивчення дисципліни та підвищити їхню успішність. Крім того, навчання написання тестових завдань дає змогу перевірити навички вищого рівня, такі як аналіз, синтез та вміння застосовувати отриману інформацію, а не тільки її пригадування та розуміння.

Література

1. Mohammed O. Guidelines for the construction of multiple choice questions tests. *Family Community Med.* 2006. № 13 (3). P. 125–133.
2. Lim J., Ko H., Yang J. W. Active learning through discussion: ICAP framework for education in health professions. *BMC Med Educ.* 2019. № 19 (1). P. 477.
3. Salam A., Yousuf R., Sheikh M. Multiple Choice Questions in Medical Education: How to Construct High Quality Questions. *Human and Health Sciences.* 2020. Vol. 04. № 2. P. 79–88.
4. Wynter L., Burgess A., Kalman E. Medical students: what educational resources are they using? *BMC Med Educ.* 2019. № 19 (1). P. 36.
5. Veloski J. J., Rabinowitz H. K., Robeson M. R. I. Patients don't present with five choices: an alternative to multiple-choice tests in assessing physicians' competence. *Acad Med.* 1999. № 74 (5). P. 539–546.
6. Galloway K. W., Burns S. Doing it for themselves: students creating a high quality peer-learning environment. *Chem Educ Res Pract.* 2015. № 16 (1). P. 82–92.

7. Coughlin P. A., Featherstone C. R. How to write a high quality multiple choice question (MCQ): a guide for clinicians. *Vasc Endovasc Surg.* 2017. № 54 (5). P. 654–658.

8. Olde Bekkink M., Donders A., Kooloos J. G. Uncovering students' misconceptions by assessment of their written questions. *BMC Med Educ.* 2016. № 16 (1). P. 221.

9. Palmer E., Devitt P. Constructing multiple choice questions as a method for learning. *Ann Acad Med Singap.* 2006. № 35 (9). P. 604–608.

10. Shakurnia A., Aslami M., Bijanzadeh M. The effect of question generation activity on students' learning and perception. *Adv Med Educ Prof.* 2018. № 6 (2). P. 70–77.

11. Rhind S. M., Pettigrew G. W. Peer generation of multiple-choice questions: student engagement and experiences. *Vet Med Educ.* 2012. № 39 (4). P. 375–379.

ОСОБЛИВОСТІ ВИКЛАДАННЯ ХІРУРГІЇ В УМОВАХ ВИКЛИКІВ СУЧАСНОСТІ

Колодій В. В.

к. мед. н., доцент, доцент кафедри хірургії

Васильєв О. А.

к. мед. н., асистент кафедри хірургії

Одеський національний медичний університет

Сучасний ритм життя суспільства, тотальна залежність від Інтернету, соціальних мереж, електронних масмедіа потребує нових підходів до викладання багатьох дисциплін у вищих закладах освіти, у тому числі й хірургії. Засоби комунікації в певні періоди розвитку соціуму формують середовище, у якому розвивається і навчається людина. Це створює специфічні поведінкові реакції, мотивацію, особливості в досягненні мети тощо.

Вперше «теорія поколінь» була створена американськими демографами N. Howe і W. Strauss у 1991 р. [1]. На їхню думку, покоління — це група людей, що народилися в певний віковий період, підпали під вплив одних і тих же подій та особливостей виховання, що сформувало у них спільні цінності. Здобувачі освіти, які сьогодні навчаються на IV і V курсах медичних факультетів вищих закладів освіти, належать до покоління Z — це люди, які народилися після 1996 р. В основі їхнього пізнання соціуму чітко задіяні цифрові технології.

МОЖЛИВІ ІНСТРУМЕНТИ ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ НАВЧАННЯ ЗДОБУВАЧІВ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ Кожухар Г. В., Мніх Л. В., Шпак І. В. <i>Одеський національний медичний університет</i>	91
ОСОБЛИВОСТІ ВИКЛАДАННЯ ХІРУРГІЇ В УМОВАХ ВИКЛИКІВ СУЧАСНОСТІ Колодій В. В., Васильєв О. А. <i>Одеський національний медичний університет</i>	93
ПСИХОЛОГІЯ ВИКЛАДАННЯ ЗА ПРИНЦИПОМ «РІВНИЙ — РІВНОМУ» В МЕДИЧНІЙ ОСВІТІ Колос-Шерстянкін Н. Л., Масько А. М. <i>Одеський національний медичний університет</i>	96
ВИКЛАДАННЯ ХІРУРГІЇ У ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ СТАРШИХ КУРСІВ МЕДИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ Косован В. М. <i>Одеський національний медичний університет</i>	99
НОВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ОЦІНЦІ ЯКОСТІ РОБОТИ ЗДОБУВАЧІВ У МЕДИЧНИХ ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ Костєв Ф. І., Савчук Р. В., Богацький С. В. <i>Одеський національний медичний університет</i>	102
ВИКОРИСТАННЯ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ, ЯКІ УНЕМОЖЛИВЛЮЮТЬ ОЧНЕ НАВЧАННЯ Крижанівський В. В. <i>Одеський національний медичний університет</i>	104
ЗАЛУЧЕННЯ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ШКОЛИ ДО НАУКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ШЛЯХОМ ВСТУПУ ДО СТУДЕНТСЬКИХ НАУКОВИХ ТОВАРИСТВ Лосєв О. О., Аплевич В. М. <i>Одеський національний медичний університет</i>	106